

સંસંગ બાંધપાટિકા

સંપાદક : શાસ્ત્રી હરિકેશવદાસજી (ગાંધીનગર)

દેવડા ગામની દિવ્ય કથા

- શાસ્ત્રી હરિપ્રિયદાસ (ગાંધીનગર)

ગામનું નામ સાંભળતા જ તનના તંબુરાના તાર ઝણઝણી ઉઠ્યા. ગામમાં પગ મુકતાં જ મનનો મુરલીયો નાચી ઉઠ્યો.

બસો સાત વર્ષ પહેલાં બનેલા પ્રસંગનાં સંસ્મરણો હૃદય પર ઉપર દેખાવા લાગ્યાં. ત્યારે વિચાર આવ્યો કે ભક્તવત્સલ ભગવાનની કરૂણાતો જુઓ !! દયાના સાગર ભગવાનની દયા તો જુઓ !! પોતાના અનન્ય ભક્તના ઘેર જઈને તેની અનોખી રીતે સંભાળ લે છે.

વાત છે ઉત્તર ગુજરાતમાં વિસનગર પાસે વસઈ-ડાભલા ચોકડીથી નજીક આવેલ દેવડા ગામની. ત્યાં હરખશા નામે વણિક રહેતા હતા. શ્રીહરિના દ્રઢ ભક્ત હતા. વ્યવહારમાં સાવ ગરીબ હતા છતાં ભગવાનના ભજને પોતાને સુખી માનતા.

એકવાર શ્રીહરિ દેવડાની નજીકથી નીકળ્યા અને હરખશાને દર્શન થયાં તે દોડીને દંડવત્ કરીને ઘેર પધારવાની વિનંતી કરી. મહારાજે ના પાડી. પછી બહુ આગ્રહ કર્યો ત્યારે મહારાજ કહે - તમે ગરીબ છો તો રોટલાને દાળ કરો તો જ તમારે ઘેર આવીએ. સાડું મહારાજ તેમ કરીશું, હરખશાએ કહ્યું.

મહારાજ ઘેર પધાર્યા. સાથે ત્રણ-ચાર પાર્ષદો હતા. બધા ઘોડા બાંધીને ઘાસ નીચું. મહારાજને ઢોલીયો ઢાળીને પધરાવ્યા. હરખાશાના પત્નીનું નામ હતું મોતીબા. તેમનું જીવન ખરેખર મોતી જેવું હતું. હરખશાએ મોતીબાને વાત કરી કે મહારાજે રોટલાને દાળ કરવાનું કહ્યું છે.

મોતીબાએ કહ્યું કે એમ ન થાય. આપણા ઈષ્ટદેવ પ્રગટ પરમાત્મા આપણે ઘેર પધાર્યા છે તેમને એવું હલકું કેમ જમાડાય? ભગવાન તો દયાળુ છે, આપણે જે બનાવીશું તે જમશે. માટે જાઓ, જલ્દી કરો. પણ ઘરમાં પૈસાતો હતા જ નહીં. એક તાંબાનું બેડું હતું તે પાછળ બારણેથી જઈ વેચી આવ્યા. એમાંથી દૂધપાક, માલપુવા, શાક, દાળ વગેરે બનાવીને પ્રભુને જમવા બેસાડ્યા.

જમવા બેસતાં પ્રભુએ પૂછ્યું કે આ શું બનાવ્યું છે? અમે ના પાડી હતી છતાં કેમ બનાવ્યું? હરખશા કહે, મહારાજ ! તમારી આજ્ઞા પ્રમાણે જ છે. આ કાળી રોટી છે ને દાળ ધોળી છે. જમતાં જમતાં મહારાજ કહે, ભક્ત ! અમે તો જાણતા હતા કે તમે ગરીબ છો પણ તમે તો શાહુકાર છો. અમારે પાંચસો રૂપિયાની જરૂર છે તો લાવો.

હરખશાએ ઘરમાં જઈને મોતીબાને પૂછ્યું કે આ તો ભારે થઈ. મહારાજ પાંચસો રૂપિયા માગે છે તે કેમ કરશું? ક્યાંથી લાવીશું? પણ મોતીબા કોનું નામ ! એ બોલ્યા. પણ એમાં ગભરાઓ છો શા માટે? મહારાજે માગ્યા તે ગમે તેમ કરીને પણ આપવા. પછી લગ્ન વખતે પોતાના પલ્લામાં મળેલા અઢીસો રૂપિયા કોઈ વેપારીને ત્યાં મૂક્યા હતા તે મોતીબા લઈ આવ્યા. પોતાના ઘરમાં તો આટલી જ મુડી હતી. બાકી માટે પોતાનાં કપડાં વેચ્યાં તથા થોડા વાસણ હતા તે વેચી દીધાં. બીજા થોડા ઘરના સાધનો વેચીને પુરા પાંચસો રૂપિયા એકઠાં કરીને મહારાજ જમ્યા પછી ઢોલીયા પર આડે પડખે થયા હતા ત્યાં આવી પાંચસો રૂપિયાનો ઢગલો કર્યો.

પછી મહારાજ કહે, આ રૂપિયા લઈને અમારી સાથે ચાલો. પછી મહારાજ હરખશાને સાથે લઈ વિસનગર પધાર્યા. અને પાંચસો રૂપિયાની તુવેરો ખરીદાવી. એ વખતે એક રૂપિયે ચાર મણ તુવેર મળતી હતી તે બે હજાર મણ તુવેર થઈ. પછી મહારાજે કહ્યું કે હવે આ તુવેર તમારું ઘર મોટું છે તે એમાં ભરી દો. અમને જોઈશે ત્યારે મંગાવીશું.

શ્રી સ્વામિનારાયણ

આજ્ઞાપાલક હરખશાએ ગાડાં જોડાવી તુવેરો ઘરભેળી કરી દીધી. એ હતી ૧૮૬૮ ની સાલ. પછી ઓગણોતેરની સાલમાં તદ્દન વરસાદ થયો નહીં. ગુજરાત કાઠીયાવાડમાં ભયંકર દુષ્કાળ પડ્યો. ચારે બાજુ ત્રાહિમામ્ બોલાઈ ગયું. એ વખતે હરખશાએ મહારાજને ગઢડે પત્ર લખ્યો કે મહારાજ ! તમારી તુવેરો મંગાવી લો. અહીં ચોરચકારની બહુ બીક રહે છે.

પત્રના જવાબમાં ગરીબનિવાજ શ્રીહરિએ લખ્યું કે ભક્ત ! એ તુવેરો અમારી નથી. તમારા માટે ખરીદાવી છે. તે વેચો, ખાઓ અને ગરીબોને મદદ કરો. એ વખતે તુવેરનો ભાવ આઠ રૂપિયે મણ હતો. પોતે વપરાશ જેટલી રાખી, દુખ્યા. ભૂખ્યાને મદદ કરી. અને બાકીની વેચી હજારો રૂપિયાના માલિક થઈ ગયા. પછી તો જાણે ભગવાનના બોલ “તમે તો શાહુકાર છો.” એ ફળ્યા હોય તેમ લાખોની સમૃદ્ધિ થઈ અને શેઠ તરીકે પ્રખ્યાત થઈ ગયા.

મિત્રો ! સુદામાના મુઠી તાંદુલ આરોગીને સોનાના મહેલ કરી આપનાર પ્રભુ પોતાના ભક્તોને દુઃખી, ગરીબ રહેવા દે ! અસલ ભરોસો જોઈએ.

મિત્રો ! જે ઘરમાં બિરાજીને ઈષ્ટદેવ સ્વામિનારાયણ ભગવાન થાળ જમ્યા તે ઘર હજુ પણ આ ગામમાં પ્રસંગની યાદ અપાવવા મોજૂદ છે.

નામ મંત્રનો પ્રતાપ

- નારાયણ વી. જાની (ગાંધીનગર)

“ષડક્ષરી મંત્ર મહાસમર્થ, જેથી થશે સિધ્ધિ સમસ્ત અર્થ.”

આ મહિમા છ અક્ષરના “સ્વામિનારાયણ” મહામંત્રનો છે. આ મંત્ર ખૂબ સરળ છે. છતાં એટલો બધો ચમત્કારી છે કે નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ કહ્યું છે કે - “કાને એ

નામની ભણક પડી રે, તેની અક્ષરપોળ ઉઘડી રે.” આ મંત્રનો શું ચમત્કાર છે તે આજની આ સત્ય ઘટના ઉપરથી સાચી રીતે જાણી શકાશે.

એક ગામ હતું. સત્સંગીઓની સંખ્યા ઓછી હતી પણ સત્સંગ સારો. આપણું મંદિર પણ આ ગામમાં હતું. વર્ષમાં એકાદવાર પાંચેક સંતોનું મંડળ આ ગામમાં આવે. થોડા દિવસો રોકાય. સત્સંગીઓ ઉત્સાહભરે આ થોડા દિવસોમાં જ સવાર-સાંજ સંત સમાગમ કરી આખા વર્ષનું ભાથું ભરી લેતા. આ મંદિરની સામે જ એક નાસ્તિકનું ઘર હતું. ભજન-ભક્તિના પવિત્ર ધ્વનિ એમના કાને હથોડાની જેમ કહોર લાગતા હતા. તેને આવાં ભજન-ભક્તિમાં કોઈ જ ભાવ નહોતો. ઉલ્ટું પોતાનો પ્રભાવ પાડવા તેણે થોડી કામણ-ટૂમણ, મંત્ર-તંત્ર, મેલી સાધના, મારણ-ઉચ્ચાટન વગેરેની સિધ્ધિ મેળવી હતી.

તેણે કહેવાય છે કે એવી સિધ્ધિ મેળવેલી કે તે લીલાં વૃક્ષને સૂકવી નાંખતો, ઉડતાં પક્ષીને પાડી દેતો, માણસને જડ કરી દેવા જેવી શક્તિઓ સિધ્ધ કરેલી. જ્યારે માણસ પાસે સદ્ગુણથી મોટા બનવાની શક્તિ ન હોય ત્યારે તે આવા દુર્ગુણોનો આશ્રય લઈને મોટા થવાનો દેખાડો કરતો હોય છે. વૃક્ષ વાવવાની તાકાત નહીં ને તેને બાળી નાંખવાની તાકાત તે જ નાસ્તિકપણાની સાબિતી આપે છે. સંતોને ભક્તો તરફથી આ માણસને કાંઈ દુઃખ દેવાતું નહોતું છતાં મતિભ્રષ્ટ આ નાસ્તિકે નિર્દોષ એવા આ સાધુઓને જ પુરા કરી દેવાનું નક્કી કરી લીધું. સંતોનો નિત્યક્રમ એ હતો કે સવારે વહેલા ચાર વાગે ઉઠીને ગામની ભાગોળે સ્નાનાદિક વિધિ કરવા જતા હતા. આ નાસ્તિકે ધોર કાવત્રું વિચાર્યું.

તેણે મંત્ર સાધના કરી એવા અડદ તૈયાર કર્યા કે તેને ઓળંગીને જે પસાર થાય તેનું મૃત્યું થઈ જાય. આવા મંત્રેલા અડદ રાત્રે બાર વાગ્યે મંદિરના દરવાજે મુકી

શ્રી નરનારાયણદેવના ૨૪ ક્લાક દર્શન માટે જુઓ વેબસાઈટ
www.swaminarayan.in

ભારતીય સમય મુજબ આરતી દર્શન : મંગળા આરતી ૫-૩૦ ● શણગાર આરતી : ૮-૦૫

● રાજભોગ આરતી ૧૦-૧૦ ● સંધ્યા આરતી ૧૮-૪૫ ● શયન આરતી ૨૦-૩૦

શ્રી સ્વામિનારાયણ

દીધા. સવારે સંતો જાગ્યા. અને સ્વામિનારાયણ નામનો ધ્વનિ કરતા મંદિરમાંથી બહાર નીકળ્યા. પેલો નાસ્તિક પણ વહેલો ઉઠી ગયેલો. ઘરના બારણાની તિરાડમાંથી જોતો હતો. તેને તો હતું જ કે હમણાં એકાદ પડ્યો સમજો. પણ અર્ધા-પોણા કલાક પછી તો પાંચે સાધુઓ સ્નાનાદિકથી પરવારી મંદિરે પાછા આવી ગયા. થોડું અજવાળું થયેલું તો બારણે અડદ મુકેલા જોયા. તો સંતોએ વિચાર્યું કે કોઈ ભાવિક આ મુકી ગયું લાગે છે. તે ઉપાડીને મંદિરમાં લઈ લીધા.

પેલા નાસ્તિકને મુંઝવણ થઈ. આ શું ! આ લોકોને કાંઈ અસર થઈ નહીં. પાછા મારા અડદ પણ લઈ ગયા. આ લોકો શું મારાથી વધુ મંત્ર સાધના જાણતા હશે ! એ અડદનો પ્રયોગ તે શું મારા પર કરવા લઈ ગયા હશે ! વગેરે વિચારો તેને વધુ સતાવવા લાગ્યા. છતાં હાર્યો નહીં. બે-ત્રણ દિવસ સળંગ તેણે આવા વધુ ભારેને ભારે પ્રયોગો કર્યા પણ તેમાં સફળ ન થયો.

આખો દિવસ સતત સંતોનું સ્મરણ, સવારમાં દર્શન અને કાને “સ્વામિનારાયણ” મહામંત્રનો ધ્વનિ તેને સાધુ પાસે આવવા પ્રેરિત કરે છે.

એકવાર અજાણ્યો બનીને સાધુ પાસે આવીને પૂછવા લાગ્યો. “સ્વામીજી ! અહીં કોઈ અડદ મુકી જાય છે. તેનું શું કરો છો ?” સંત કહે, અમે સ્નાન કરવા જઈએ ત્યારે મંદિર બંધ હોય તેથી કોઈ ભાવિક આ દાણા મુકી જતું હશે તેથી અમે જોઈ, સાફ કરી દાળમાં પધરાવી, પ્રભુને સમર્પિત કરીને પછી જમી જઈએ છીએ. આટલું સાંભળતા તો પેલાને પરસેવો છુટી ગયો. મારા મંત્રેલા અડદનું કોઈ ઉલ્લંઘન કરવા પણ શક્તિમાન ન થઈ શકે તેને આ સાધુ ઓળંગી ગયા એટલું જ નહિ જમી પણ

ગયા!! છતાં તેમને કશું થયું પણ નહીં !! આ ચોક્કસ મારા કરતાં પણ વધુ કોઈ શક્તિશાળી મંત્રના જ્ઞાતા હશે એમાં સંશય નથી.

પછી તેણે કપટ મુકી સંતો પાસે ખુલ્લા દિલે પોતે કરેલા દુષ્ટત્વની કબુલાત કરી ક્ષમાયાચના કરી. પછી પૂછ્યું. બાપજી ! તમે ક્યો એવો મંત્ર જાણો છો કે જેથી આપને મારા મંત્રની અસર ન થઈ ? સંતોએ જવાબ આપતા કહ્યું કે ભાઈ ! અમે એવો મહા ચમત્કારી મંત્ર જાણીએ છીએ કે તમે ને તમારા જેવા બીજા હજાર માણસો એક સાથે મારણ-ઉચ્ચાટનના પ્રયત્ન કરે છતાં અમને કશું ન થાય. ભૂત-પ્રેત, પિશાચ, ડાકીની કોઈ પણ આ મંત્રને બળે અમારી પાસે ફરકી પણ ન શકે. આખી દુનિયામાં અજેય એવા જમદૂતો કે બીજા બધી આપત્તિઓ પણ આ મંત્ર સામે ટકી શકતાં નથી.

આ મંત્ર પાછો એટલો બધો સરળ છે કે તેમાં કોઈ પણ પ્રકારની શરતો નથી. ખાતા, પીતાં, હરતા, ફરતાં, ઘરનું કામ કરતાં, સૂતાં, ન્હાતાં ગમે ત્યારે પણ જપ કરો તે સયોટ ફળ આપે છે. એ મંત્ર અમે છુટથી બધાને આપીએ છીએ. આ માણસ હવે તો સંત મુખે મંત્રનો આટલો બધો મહિમા સાંભળી જેમ સૂર્ય ઉદય થાય ને અંધારૂ દૂર થઈ જાય તેમ આ પ્રતાપી મંત્રનું શ્રવણ થતાં જ અંતરનું અજ્ઞાન, પાપ, નાસ્તિકપણું બધું દૂર થઈ ગયું. એ પવિત્ર બની ગયો.

મિત્રો ! જોયું ને કેવો પ્રબળ, પ્રતાપી “સ્વામિનારાયણ” મહામંત્ર છે. સ્વામિનારાયણ ભગવાને આપણને આપ્યો છે તો તેનો મહિમા સમજી અને આ મહામંત્રની નિષ્ઠા રાખીને જપ કરીશું તો આપણને અક્ષરધામ સમું સત્સંગનું સુખ પ્રાપ્ત થશે. અને દુઃખ, શોક, કંકાશ, લોભ, કામ, ક્રોધ વગેરે સર્વે શત્રુઓથી બચી જઈશું.

નીચેના મહામંદિરોમાં નિત્ય દર્શન માટે

જેતલપુર : www.jetalpurdarshan.com

મહેસાણા : www.mahesanadarshan.org

છપૈયા : www.chhapaiya.com

ઢોરડા : www.swaminarayanmandirtorda.com

નારણધાટ : www.narayanghat.com

વડનગર : www.swaminarayanmandirvadvnagar.com

પ્રયાગ : www.prayagmilan.org

અયોધ્યા : www.ayodhyaswaminarayanmandir.com

ઈડર : www.gopinathjiidar.com

નારણપુરા : www.sankalpmurti.org

ધોળકા : www.swaminarayanmandirdholka.co.in